

Χαλάνδρι, 15 Σεπτεμβρίου 2025

Προς: Διευθυντή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας

Κοιν. Υπουργείο Παιδείας, Γραφείο Προϊσταμένου Τμήματος Διεύθυνσης Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Τμήμα Β' Μαθητικής Μέριμνας και Σχολικής Ζωής
Διευθυντές και Διευθύντριες Δημοτικών Σχολείων Χαλανδρίου
Συλλόγους Γονέων Δημοτικών Σχολείων Χαλανδρίου
Ομοσπονδία Γονέων Αττικής

Θέμα: Αίτημα για διευκρινίσεις σχετικά με την αποχώρηση μαθητών Δημοτικού χωρίς συνοδό

Η Ένωση Συλλόγων Γονέων Μαθητών Χαλανδρίου, εκπροσωπώντας τους Συλλόγους Γονέων των Δημοτικών Σχολείων της περιοχής μας, επιθυμεί να εκφράσει την έντονη ανησυχία της για τις επιπτώσεις που έχει προκαλέσει το με αριθ. πρωτ. **Φ.19.1/9932/17-9-2024** έγγραφο της Διεύθυνσής σας, με το οποίο δόθηκαν οδηγίες προς τους Διευθυντές σχολικών μονάδων σχετικά με την **υποχρεωτική αποχώρηση των μαθητών με συνοδό ενήλικο πρόσωπο**.

Η εν λόγω οδηγία επικαλείται το **άρθρο 127 ΑΚ**, περί **δικαιοπρακτικής ικανότητας των ανηλίκων**, και τη **Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού**, όπως κυρώθηκε με τον **Ν. 2101/1992 (ΦΕΚ Α' 192/1992)**. Ωστόσο, εκτιμούμε ότι η εφαρμογή αυτής της οδηγίας **στερείται σαφούς νομικού ερείσματος** και έχει προκαλέσει σύγχυση, αναστάτωση και αβεβαιότητα στους γονείς, στους μαθητές και στις σχολικές μονάδες.

Ειδικότερα, επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

I. Η επίκληση περί δικαιοπρακτικής ικανότητας είναι νομικά ανεπαρκής

Η αποχώρηση ενός μαθητή από τον χώρο του σχολείου **δεν αποτελεί δικαιοπραξία**, ώστε να υπαχθεί στο άρθρο 127 του Αστικού Κώδικα, σύμφωνα με το οποίο: **«Ο ανήλικος που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του είναι απόλυτα ανίκανος για δικαιοπραξία.»**

Η έννοια της δικαιοπραξίας αφορά **νομικές πράξεις με έννομες συνέπειες**, όπως η αγορά, η πώληση, η μίσθωση ή η αποδοχή μιας σύμβασης. Η **απλή αποχώρηση από το σχολείο**, με τη λήξη του ωραρίου και με τη συναίνεση του γονέα, **δεν παράγει τέτοιο έννομο αποτέλεσμα**.

Για να καταδείξουμε την **ασυνέπεια** αυτής της ερμηνείας, αρκεί να αναφέρουμε ότι **καθημερινά, ανήλικοι μαθητές αγοράζουν τρόφιμα ή είδη από το κυλικείο του σχολείου τους**, γεγονός που αποτελεί **δικαιοπραξία με χρηματική συναλλαγή**, παρ' όλα αυτά, **ουδέποτε αμφισβητήθηκε η ικανότητά τους να το κάνουν**, ούτε ζητείται γονική συναίνεση ή συνοδεία. Επιπλέον, **ανήλικοι μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου**, οι οποίοι παραμένουν νομικά ανήλικοι, **αποχωρούν καθημερινά χωρίς συνοδό**, χωρίς να θεωρείται ότι απαιτείται η παρέμβαση του γονέα ή του σχολείου για την έξοδό τους από τον χώρο. Αν η αποχώρηση από το σχολείο ερμηνευόταν ως **δικαιοπραξία που απαιτεί πλήρη ικανότητα**, τότε το ίδιο θα ίσχυε για **οποιαδήποτε αυτενέργεια** του ανήλικου - γεγονός που δεν ανταποκρίνεται ούτε στο γράμμα ούτε στο πνεύμα του νόμου, ούτε και στην εκπαιδευτική καθημερινότητα.

II. Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν υποστηρίζει την καθολική υποχρεωτική συνοδεία

Σύμφωνα με το **Π.Δ. 79/2017 (ΦΕΚ Α109/2017) άρθρο 12 παρ. 10**: **«Αποχώρηση μαθητή από το σχολείο πριν τη λήξη του διδακτικού ωραρίου γίνεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφάλειά του (ενημέρωση και σύμφωνη γνώμη γονέων ή κηδεμόνων, εξασφάλιση συνοδείας με ευθύνη των γονέων).»** και **άρθρο 18 «Β. Δημοτικά [...]** Με τη λήξη των μαθημάτων σύμφωνα με το

ωρολόγιο πρόγραμμα, οι μαθητές κατά τμήματα και οργανωμένα κατευθύνονται στην έξοδο του σχολείου συνοδεία των εκπαιδευτικών που διδάσκουν την τελευταία διδακτική ώρα.»

Η διάταξη αυτή προβλέπει **εξασφάλιση συνοδείας μόνο σε περίπτωση πρόωρης αποχώρησης**, όχι στη λήξη του σχολικού ωραρίου. Δεν προβλέπει **καμία υποχρέωση συνοδείας σε κάθε περίπτωση**, αφήνοντας στον γονέα την ευθύνη να αποφασίσει.

III. Γονική μέριμνα – αρμοδιότητα και ευθύνη

Σύμφωνα με το **άρθρο 1510 ΑΚ**: «**Η μέριμνα για το ανήλικο τέκνο είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων [...]. Η γονική μέριμνα περιλαμβάνει την επιμέλεια του προσώπου [...]**». Η επιμέλεια περιλαμβάνει την **επίβλεψη και τη μέριμνα για την καθημερινή ζωή** του παιδιού. Επομένως, η απόφαση για το **πώς αποχωρεί το παιδί από το σχολείο**, ιδίως στις μεγαλύτερες τάξεις του Δημοτικού, **ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα και ευθύνη του γονέα**.

IV. Έλλειψη ενιαίας εφαρμογής - ανάγκη για καθολική διευκρίνιση

Διαπιστώνεται ήδη **έλλειψη ομοιομορφίας** στην εφαρμογή της οδηγίας. Ορισμένα σχολεία δέχονται **υπεύθυνες δηλώσεις** γονέων για αποχώρηση χωρίς συνοδό, ενώ άλλα τις **απορρίπτουν**, επικαλούμενα την εφαρμογή νόμου - που δεν φαίνεται όμως να υφίσταται! Επίσης δεν προκύπτει να εφαρμόζεται η ίδια πολιτική σε επίπεδο Περιφέρειας ή Επικράτειας. Το αποτέλεσμα είναι **διοικητική ασάφεια, άνιση αντιμετώπιση και απορρύθμιση του οικογενειακού προγραμματισμού**.

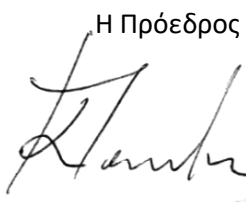
Για τους ανωτέρω λόγους, αιτούμαστε:

- **να αποσαφηνιστεί το νομικό καθεστώς** που διέπει την αποχώρηση των μαθητών χωρίς συνοδό και σε κάθε περίπτωση **να μας γνωστοποιηθούν τυχόν διευκρινίσεις ή συμπληρωματικές οδηγίες** που έχουν σταλεί σε σχολικές μονάδες μετά το έγγραφο Φ.19.1/9932/17-9-2024,
- **να επανέλθει η δυνατότητα των Διευθυντών**, σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, να επιτρέπουν την αποχώρηση των μαθητών της Ε' και της ΣΤ' τάξης Δημοτικού χωρίς συνοδό, **βάσει υπεύθυνης δήλωσης** του γονέα/κηδεμόνα, και φυσικά
- **να διασφαλιστεί ενιαία, ισότιμη και νομικά έγκυρη εφαρμογή** της διοικητικής πολιτικής σε όλα τα σχολεία αρμοδιότητάς σας.

Εν κατακλείδι θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η εκπαιδευτική πολιτική και η διοίκηση οφείλουν να λειτουργούν με **σαφήνεια, δικαιοσύνη και λογική**. Οι γονείς ζητούν **ξεκάθαρους κανόνες και σεβασμό στον ρόλο τους**, όχι ασαφείς ερμηνείες χωρίς νομοθετικό έρεισμα που οδηγούν σε άνιση εφαρμογή, σύγχυση και οικογενειακή πίεση.

Με εκτίμηση,

Για το Δ.Σ. της Ένωσης Συλλόγων Γονέων Μαθητών Χαλανδρίου

Η Πρόεδρος

Κασσιανή Παπαδάκη

Ο Γραμματέας

Θύμιος Λυμπερόπουλος